

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–липні 2021 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 липня 2021р. становила 968,1 тис. осіб. Упродовж січня–червня 2021р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 8589 осіб.

Порівняно із січнем–червнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 2083 особи.

Упродовж січня–червня 2021р. народився 2621 малюк. Кількість померлих склала 10753 особи.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–червні 2021р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–червнем 2020р. зросла на 24% й становила 10871 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,6–1,2 рази.

Водночас заробітна плата працівників тимчасового розміщування й організації харчування, сфери творчості, мистецтва та розваг, виробництва меблів, іншої продукції, ремонту і монтажу машин і устаткування, виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань, не перевищувала 67,7% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–червні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 114,1%.

Заборгованість із виплати заробітної плати впродовж січня–червня 2021р. зменшилася на 5,2 млн.грн (на 32,1%) та на 1 липня 2021р. становила 11 млн.грн, що дорівнює 0,5% від фонду оплати праці, нарахованого за червень 2021р.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 липня 2021р. становила 986 осіб (0,6% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 11179 грн, що на 7,8% менше від середньої заробітної плати, нарахованої за червень 2021р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–липні 2021р. в області становив 106,6%, в Україні – 106,5%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 48,3%) подорожчала олія соняшникова, на 21,6–33,3% – фрукти, м'ясо птиці, цукор. На 3,8–12,4% зросли ціни на свинину, яловичину, сало, хліб, макаронні вироби, продукти переробки зернових, рис, рибу та продукти з риби, сири, масло, кисломолочну продукцію, сметану. Водночас яйця знизилися в ціні на 30,4%.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 10,3%.

Тарифи на електроенергію підвищилися на 36,6%, каналізацію – на 36,7%, водопостачання – на 33,3%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 22,1%. Разом із тим, на 0,7% відбулося зниження цін на природний газ.

Паливо та мастила зросли в ціні на 30,5%, проїзд у залізничному пасажирському транспорті – на 11,5%, у автодорожньому – на 5,1%.

Інтернет став дорожчим на 29,9%, місцевий та міжміський телефонний зв'язок (на 14,9% та 11,2% відповідно).

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–липні 2021р. порівняно із січнем–липнем 2020р. **індекс промислової продукції** становив 96,8%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяги промислового виробництва склали 87,5%, **у переробній промисловості** – 102,2%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг промислової продукції становив 90,8%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 87,4%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 115,8%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 82,6%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 120,4%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – 109,3%, у машинобудуванні – 146,1%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції склав 97,1%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–липні 2021р., за розрахунками, становив 98,3% до січня–липня 2020р., у т.ч. в підприємствах – 101%, господарствах населення – 91,6%.

Індекс обсягу виробництва **продукції рослинництва** за січень–липень 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 100,2%, у т.ч. в підприємствах – 101,5%, господарствах населення – 91,8%.

Станом на 1 серпня п.р. господарствами всіх категорій намолочено 661,9 тис.т зернових та зернобобових культур (у початково оприбуткованій масі), що становить 89,3% урожаю на відповідну дату минулого року. Овочів відкритого ґрунту зібрано 45,3 тис.т (105,1%), плодів та ягід – 5,3 тис.т (81,1%).

Індекс обсягу виробництва **продукції тваринництва** за січень–липень 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 95,6%, у т.ч. в підприємствах – 99,6%, господарствах населення – 91,6%.

За розрахунками, на 1 серпня 2021р. загальна кількість великої рогатої худоби була 154,7 тис. голів (на 11,2% менше 1 серпня 2020р.), у т.ч. корів – 81,4 тис. (на 6,4% менше); свиней – 193,3 тис. (на 1,4% менше), овець і кіз – 32,9 тис. (на 18,4% менше), птиці всіх видів – 4339,7 тис. голів (на 6,3% менше).

У господарствах населення утримувалося 38,9% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 50,4%; 30,6% – свиней, 96% – овець і кіз та 93,9% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–липні 2021р. реалізовані на забій 28,8 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 5,1% більше, ніж у січні–липні 2020р., вироблені 259,5 тис.т молока (на 7,3% менше) та 190,6 млн.шт яєць (на 0,8% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 40,6%, молока – 44,4%.

На 1 серпня 2021р. в підприємствах, які вирощують зернові і зернобобові, та підприємствах, що займаються їхнім зберіганням та переробленням, були в наявності 727 тис.т зерна (на 5,1% менше проти 1 серпня 2020р.), у т.ч. 358,4 тис.т пшениці, 265 тис.т кукурудзи, 41,2 тис.т жита, 35 тис.т ячменю. Насіння соняшнику зберігалось 22,7 тис.т.

БУДІВНИЦТВО

У січні–липні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** на суму 1044,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–липні 2021р. порівняно із січнем–липнем 2020р. становив 76,9%.

Обсяги будівництва будівель зменшилися на 23,2% (нежитлових – на 33,4%, житлових – на 5,1%), інженерних споруд – на 23%.

Нове будівництво склало 19,9% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 36,8%, реконструкція та технічне переоснащення – 43,3%.

У січні–червні 2021р. в області прийнято в експлуатацію 59,3 тис.м² **загальної площі житлових будівель**, що на 3,8% більше, ніж у січні–червні 2020р.

У будинках із двома і більше квартирами прийнято в експлуатацію 73,4% загальної площі житлових будівель, або 43,5 тис.м², в одноквартирних будинках – відповідно 26,6%, або 15,8 тис.м² загальної площі.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 53,7 тис.м² загальної площі житла (90,5% загального обсягу), у сільській – 5,6 тис.м² (9,5%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла в міській місцевості порівняно із січнем–червнем 2020р. зросли на 10,8%, у сільській зменшилися на 35,2%.

Крім того, у січні–червні 2021р. в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 1,8 тис.м². Загальна площа прийнятих в експлуатацію дачних і садових будинків порівняно із січнем–червнем 2020р. зросла в 1,6 раза.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–червні 2021р. **капітальні інвестиції** підприємств та організацій області становили 2439,3 млн.грн, що на 1,6% менше від обсягу капітальних інвестицій за аналогічний період 2020р.

Основним джерелом капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій (76,9%). Частка коштів державного та місцевих бюджетів становила 18%, частка коштів населення на будівництво житла – 1,8%.

За видами активів найбільша частка капітальних інвестицій (99% загального обсягу) припадає на інвестиції в матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди спрямовано 34,3%, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 59%.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності переважало сільське, лісове та рибне господарство – 55,2% загального обсягу, на промисловість припадало 14,4%, на державне управління й оборону; обов’язкове соціальне страхування – 12,8%, на будівництво – 7,6%, на охорону здоров’я та надання соціальної допомоги – 5,3%.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур’єрської діяльності склала 2,6%, підприємствами оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 0,5%.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

У I півріччі 2021р. експорт **товарів** становив 566,5 млн.дол. США, імпорт – 201,7 млн.дол. Порівняно з I півріччям 2020р. експорт збільшився на 48,8% (на 185,9 млн.дол.), імпорт – на 20,6% (на 34,4 млн.дол.). Позитивне сальдо склало 364,8 млн.дол. (у I півріччі 2020р. також позитивне – 213,4 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з I півріччям 2020р. збільшилася частка зернових культур, жирів та олій тваринного або рослинного походження, готових харчових продуктів, деревини і виробів із деревини, взуття. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 198,6 млн.дол., або 35,1% від загального обсягу експорту (у I півріччі 2020р. – 141,5 млн.дол., або 37,2%), та збільшився порівняно з I півріччям 2020р. на 57,1 млн.дол., або на 40,3%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Іспанії, Італії, Румунії, Бельгії та Португалії.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Китаю, Азербайджану, Індії, Єгипту, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Туреччини, Білорусі.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Бельгії у 8,1 раза, Індії – у 6,8 раза, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії – у 4,2 раза, Китаю та Італії – у 3,2 раза до кожної, Португалії – у 2,1 раза, Туреччини – на 49,4%, Румунії – на 32,1%, Азербайджану – на 18,5%, Нідерландів – на 13,2%; зменшився до Єгипту в 1,7 раза, Іспанії – на 19,6%, Білорусі – на 4,8%.

У загальному обсязі імпорту товарів порівняно з I півріччям 2020р. збільшилася частка мінеральних продуктів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, шкур необроблених, шкіри вичиненої, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання, засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів. Зменшилася частка готових харчових продуктів, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, недорогоцінних металів та виробів із них.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 97 млн.дол., або 48,1% загального обсягу (у I півріччі 2020р. – відповідно 72,1 млн.дол. та 43,1%), та збільшився проти I півріччя 2020р. на 24,9 млн.дол., або на 34,5%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Німеччини, Італії, Литви, Нідерландів та Польщі.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, США, Туреччини, Російської Федерації,

Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Бразилії та Індії.

Порівняно з I півріччям 2020р. імпорт товарів збільшився зі Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії в 3,4 раза, Італії – в 1,8 раза, Туреччини – на 37,7%, Індії – на 23,5%, Німеччини – на 23,4%, Китаю – на 22,9%, Польщі – на 17%, США – на 16,3%, Нідерландів – на 14,3%, Литви – на 10,4%; зменшився з Бразилії у 2,4 раза, Російської Федерації – на 4,5%.

У I півріччі 2021р. експорт **послуг** становив 18,8 млн.дол. США, імпорт – 20,8 млн.дол. Порівняно з I півріччям 2020р. експорт збільшився на 42,9% (на 5,6 млн.дол.), імпорт – на 36,4% (на 5,6 млн.дол.). Негативне сальдо склало 2 млн.дол. (у I півріччі 2020р. також негативне – 2,1 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту послуг порівняно з I півріччям 2020р. збільшилася частка послуг із переробки матеріальних ресурсів. Натомість зменшилася частка транспортних, у сфері телекомунікацій, комп'ютерних та інформаційних послуг.

Обсяг експорту послуг країнам Європейського Союзу становив 10,4 млн.дол., або 55,7% від загального обсягу експорту (у I півріччі 2020р. – 7,6 млн.дол., або 57,9%), та збільшився порівняно з I півріччям 2020р. на 2,8 млн.дол., або на 37,3%.

Основними партнерами в експорті послуг були США, Азербайджан, Литва, Нідерланди, Італія, Канада, Білорусь, Латвія та Естонія.

Проти I півріччя 2020р. зріс експорт послуг до Естонії, Білорусі, Італії, Литви, Азербайджану, США та Канади; зменшився до Нідерландів та Латвії.

У загальному обсязі імпорту збільшилася частка транспортних, пов'язаних із подорожами та ділових послуг, зменшилася – роялті та інших послуг, пов'язаних із використанням інтелектуальної власності.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 3,4 млн.дол., або 16,3% від загального обсягу (у I півріччі 2020р. – відповідно 2,7 млн.дол. та 17,9%), та збільшився проти відповідного періоду 2020р. на 0,7 млн.дол., або на 24,1%.

Основними партнерами в імпорті послуг були Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Польща, Білорусь, Російська Федерація та Казахстан.

Порівняно з I півріччям 2020р. імпорт послуг зріс із Казахстану, Білорусі, Російської Федерації, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії; зменшився з Польщі.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна

торгівля, у січні–липні 2021р. становив 14437,8 млн.грн, що на 12% більше від обсягу січня–липня 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у січні–липні 2021р. становив 9371,3 млн.грн і зріс проти січня–липня 2020р. на 11,7%.

ТРАНСПОРТ

У січні–липні 2021р. **вантажообіг** підприємств транспорту становив 615,9 млн.ткм, або 108,5% від обсягу січня–липня 2020р. Підприємствами транспорту перевезено 1054,7 тис.т вантажів, що на 16,7% більше, ніж у січні–липні 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–липні 2021р. виконано вантажообіг в обсязі 596 млн.ткм, який збільшився на 11,1% порівняно з відповідним періодом попереднього року, та перевезено 938,8 тис.т вантажів, що на 31,1% більше, ніж у січні–липні 2020р.

Водним транспортом у січні–липні 2021р. перевезено вантажів у обсязі 115,9 тис.т, що становить 61,6% рівня січня–липня 2020р.

Пасажирообіг підприємств транспорту в січні–липні 2021р. становив 224,3 млн.пас.км, або 103,4% від обсягу січня–липня 2020р. Послугами пасажирського транспорту скористалися 26 млн. пасажирів, що на 3,1% більше, ніж у відповідному періоді 2020р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 14 млн. пасажирів, що на 7,6% більше, ніж у січні–липні 2020р.

Міським електротранспортом перевезено 12 млн. пасажирів, що становить 98,2% рівня січня–липня 2020р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області